

बैजनाथ गाउँपालिका

बैजनाथ राजपत्र

खण्ड : ०१

संख्या : १०

प्रकाशित मिति

माग-०२

उपभोक्ता समितिबाट पूर्वाधार बिकास निर्माणसम्बन्धी कार्य
गराउने कार्यविधि, २०७४

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०७४।१२।२४

प्रस्तावना :

यस पालिका अन्तरगत सञ्चालन हुने पूर्वाधार सम्बन्धि निर्माण कार्य उपभोक्ता समितिको जिम्मेवारीमा गर्ने व्यवस्था गर्न कार्यविधिको आवश्यक परेको, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को उपनियम (१४) अनुसार उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट काम गराउँदा देहायको बिषयका सम्बन्धमा अपनाउनु पर्ने कार्यविधि सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले निर्धारण गर्न सक्ने व्यवस्था गरेको:

- क) श्रम मुलक कामको निर्धारण,
- ख) उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायको गठन विधि र काम, कर्तव्य र
अधिकार,
- ग) काम वा सेवामा मितव्ययिता, गुणस्तरीयता, दिगोपन अभिवृद्धिगर्ने तरिका,
- घ) आम्दानी खर्चको अभिलेख राख्ने,
- ङ) काम वा सेवाको सुपरिवेक्षण र अनुगमन,
- च) निर्माण कार्यको फरफारक र जाँचपास र
- छ) अन्य आवश्यक कुराहरू सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयबाट उत्तर उपनियम
- (१४) अनुसारको कार्यविधि तयार भई नसकेको अवस्था रहेकाले गाउँपालिकाबाट हुने पूर्वाधार सम्बन्धि निर्माण कार्य उपभोक्ता समिति मार्फत गर्ने गराउने प्रयोजनका लागी यो "उपभोक्ता समितिबाट पूर्वाधार बिकासनिर्माणसम्बन्धी कार्य गराउने कार्यविधि, २०७४" बनाई जारी गरिएकोछ ।

१. श्रम मुलक काम मात्र गराउनु पर्ने :

१.१. श्रम मुलक कार्यमात्र गराउनु पर्ने :

उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदाय मार्फत निर्माण गरिने कार्यहरू स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अन्तरगत गरिने र ती कामहरूमा ठुला मेसिनरी तथा औजार (क्रांकिट मिक्स्चर मेसिन, डोजर, भार्डब्रेटर, एक्साभेटर, रोलर, कम्पेसर, ब्लाष्टिङ, ग्रेडर, विटुमिन, स्पेयर आदि) जस्ता उपकरण हरू प्रयोग नगरी स्थानिय श्रम तथा साधन परिचालन गरि स्थानिय वासिन्दा आफै संलग्न भएर निर्माण कार्य गराउनु पर्ने छ । स्वीकृत कार्यक्रम मध्ये उपभोक्ता समिति मार्फत गराउँदा उपयुक्त लागेका कार्यक्रम मात्र सम्बन्धित कार्यालय वा विभागले उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराउन प्राथमिकता दिनेछ ।

१.२. उपभोक्ता समितिको लगानीको हिस्सा :

उपभोक्ता समिति मार्फत निर्माण गरिने कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्दा उत्क योजनाको लागि विनियोजन भएको (कन्टेन्जेन्स वाहेकको)

रकमको न्युनतम प्रतिशत वरावरको श्रम कार्य वा निर्माण सामाग्री वा सो वरावरको रकम योगदान उपभोक्ता समितिको तर्फ बाट गर्नुपर्नेछ ।

२. गठन विधि, जिम्मेवारी र उत्तरदायित्व :

उपभोक्ता समितिको गठन विधि, जिम्मेवारी र उत्तरदायित्व देहाय बमोजिम हुनेछ :

२.१. उपभोक्ता समितिको गठन :

उपभोक्ता समिति मार्फत निर्माण गरिने पुर्वाधारका कार्यक्रमहरू उत्तर पुर्वाधार निर्माण हुने क्षेत्रको बासिन्दा र समुदायको सहभागितामा गठन प्रक्रिया देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) पुर्वाधार निर्माण हुने क्षेत्रको बासिन्दा र समुदायको सहभागितामा आयोजनावाट प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने घरपरिवारको आम भेलावाट सम्बन्धित आयोजनास्थलमा नै सातदेखि एघार सदस्यीय उपभोक्ता समिति गठन गर्नुपर्नेछ ।

ख) स्थानिय निकायका बहालवाला पदाधिकारी, राजनीतिक दलको व्यक्ति, बहालवाला सरकारी कर्मचारी, शिक्षक, निर्माण व्यवसायी, सरकारी पेशकी वा वेरूजु फ्लैट नगरेका व्यक्तिहरू, नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा सजाय पाइ उत्तर सजाय भुक्तान गरेको तीन वर्ष ननाघेको व्यक्ति, सार्वजनिक सम्पति हिनामिना गरेको व्यक्ति उपभोक्ता समितिका सदस्य हुन पाउने छैनन् ।

ग) उपभोक्ता समितिका सदस्यहरूमा कम्तिमा तेत्तिस प्रतिशत महिला हुनुपर्नेछ । समितिको अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षमध्ये कम्तीमा एक जना महिला पदाधिकारी हुनुपर्नेछ । उपभोक्ता समिति गठन गर्दा समावेशी हुनका साथै उपभोक्ता समितिमा आवद्ध व्यक्तिहरू सामान्यतया साक्षर हुनुपर्नेछ ।

घ) एउटै समयमा एक व्यक्ति एकभन्दा बढी उपभोक्ता समितिको सदस्य हुन पाउने छैन साथै एकासगोलका परिवारवाट एकजनाभन्दा बढी व्यक्ति समितिको सदस्य हुन पाइने छैन ।

- ड) उपभोक्ता समिति गठन गर्दा स्थानिय निकायले तोकेको कर्मचारीको रोहवरमा गर्नुपर्नेछ । यसरी खटिने कर्मचारीले उपभोक्ता समिति गठन गरे पछि सो सम्बन्ध प्रतिवेदन सम्बन्धित स्थानिय निकायमा पेश गर्नुपर्नेछ । स्थानिय निकायले सो कोजानकारी पर्यटन विभाग वा पर्यटन कार्यालय वा पर्यटन विभागले तोकेको निकायमा पठाउनुपर्नेछ ।
- च) उपभोक्ता समितिको गठन सर्वसम्मत तरिकाले गर्नुपर्नेछ ।

२.२. तोकिएको समय र गुणस्तर अनुसार निर्माण कार्य सम्पन्न गर्नु पर्ने : उपभोक्ता समितिको मुख्य काम संभौता अनुसार तोकिएको निर्माण कार्यको लागि प्राविधिक तथा वातावरणीय सन्दर्भमा तोकिएको गुणस्तरको साथै सम्भौतामा उल्लेखित समय भित्र सम्पन्न गर्नु पर्नेछ । पालिकाबाट प्राप्त हुने लगानीको हिस्साको साथै समितिले तोकिएको कामको लागि स्थानिय स्तरको आवश्यक श्रोत, साधन र जनसहभागिताको व्यवस्थाको साथै आयोजना कार्यान्वयनको लागि आवश्यक समन्वय समेत गर्नुपर्ने छ ।

२.३. खर्च गर्ने जिम्मेवारी र उत्तरदायित्व :

उपभोक्ता समितिले निर्माण सम्बन्धि कार्यको लागि प्राप्त रकम संभौतामा उल्लेखित कार्य र प्रयोजनको लागिमात्र खर्च गर्नु पर्नेछ । संभौता अनुसार खर्च नभएमा उपभोक्ता समितिका सबै सदस्यहरू व्यक्तिगत तथा सामुहिक रूपमा उत्तरदायी तथा जबाफदेही हुनेछन् । यसको लागि समितिले प्रचलित नियमानुसार बैंकमा खाता खोली कारोबार गर्नु पर्नेछ ।

३. उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गर्ने प्रक्रिया तथा कार्यविधि :

३.१. निर्माण कार्यको लागि गाउँ कार्यपालिका/बडा कार्यालयले प्रस्ताव आव्हान गर्ने वा उपभोक्ता समितिले प्रस्ताव पेश गर्न सक्ने : पुर्वाधारको लागि आवश्यक निर्माण कार्य गर्नको लागि निर्माणस्थल अनुसारको कार्य प्रकृतिको आधारमा गाउँ कार्यपालिका/बडा कार्यालयले सम्बन्धित कार्यस्थलमा बसोबास गर्ने बासिन्दाहरूलाई उपभोक्ता समिति

मार्फत कार्य गराउनको लागि खरिद योजना बमोजिम प्रस्ताव आव्हान गर्न सक्नेछ । निर्माण स्थलमा बसोबास गर्ने बासिन्दाहरूले उपभोक्ता समिति गठन गरी खरिद योजनामा परेका निर्माण कार्य र प्रथम पटकको लागि आशयपत्रको आफ्नो प्रस्ताव पेश गर्न सक्नेछन् ।

३.२. कागजात प्रमाण पत्र तथा निर्णयहरू पेश गर्नुपर्ने :

कार्यपालिका/बडा कार्यालय आव्हान भएको प्रस्तावको लागि उपभोक्ता समितिले आशयपत्र वा प्रस्ताव पेश गर्दा तपशिलबमोजिमको प्रमाणित कागजातहरू पेश गर्नुपर्नेछ :

क) प्रमाण पत्र पेश गर्ने :

बडा कार्यालयबाट उपभोक्ता समिति गठन भएको प्रमाणित हुने कागजात ।

ख) उपभोक्ता समिति गठन भएको निर्णय पेश गर्नुपर्ने :

निर्माण कार्य संग सम्बन्धित कार्यस्थलका सबै बासिन्दाहरूको नामनामेसिको विवरण खुलेको र सबै बासिन्दाहरूमध्येबाट सर्वसम्मतको निर्णयले गठन भएको उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष तथा सदस्यहरूको नामावली समेत भएको निर्णयको प्रमाणित प्रतिलिपि ।

ग) आर्थिक कारोबार संचालन गर्न उपभोक्ता समितिका सदस्यहरू मध्येबाट छनौट भएका पदाधिकारीहरूको नामावली पेश गर्नु पर्ने :

उपभोक्ता समितिले समितिका सदस्यहरू मध्येबाट आर्थिक कारोबार गर्ने पदाधिकारी तोक्नुपर्नेछ । आर्थिक कारोबार गर्ने पदाधिकारी तोकेको उपभोक्ता समितिको बैठकको निर्णयको प्रमाणित प्रतिलिपि पेश गर्नुपर्नेछ । उपलब्ध भएसम्म आर्थिक कारोबार अध्यक्ष र कोषाध्यक्षको संयुक्त दस्तखत बाट संचालन गर्नुपर्नेछ । कोषाध्यक्षको काम गठित उपभोक्ता समितिको महिला सदस्यबाट संचालन गर्न प्राथमिकता दिनु पर्नेछ ।

घ) प्रमाणित प्रतिलिपि पेश गर्नु पर्ने :

उपभोक्ता समितिले प्रमाणपत्र वा निर्णय पेश गर्दा सो को प्रतिलिपि उपभोक्ता समितिको अध्यक्ष आफैले प्रमाणित गरी पेश गर्नुपर्नेछ ।

ड). जग्गा उपलब्ध गराउनु पर्ने :

उपभोक्ता समिति मार्फत गरिने पुर्वाधार सम्बन्धित कार्यका लागि आवश्यक पर्ने जग्गाको निक्याँल, प्राविधिक डिजाइन गर्न गाउँ कार्यपालिका/वडा कार्यालय र उपभोक्ता समितिले छलफल गरी निर्धारण गर्नेछ । यस्तो कार्यको लागि आवश्यक पर्ने जग्गा उपभोक्ता समिति आफैले उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । जग्गा उपलब्ध गराउँदा सम्बन्धित जग्गा धनिको लिखित मञ्जुरी आवश्यक पर्नेछ ।

५. उपभोक्ता समिति मार्फत गराईने निर्माण कार्यहरू :

उपभोक्ता समिति मार्फत पुर्वाधार सम्बन्धित कार्य गराउँदा दफा १ मा उल्लेख भएका प्रकृतिको कार्यहरू मात्र गराउन सकिनेछ । यसरी कार्य गराउँदा कार्य प्रकृतिको आधारमा देहाय बमोजिमका कार्यहरू हुन सकिनेछन्:

क) बाटो निर्माणको काम अन्तर्गत माटो खन्ने/पुर्ने काम, सुख्खा दुंगाको पर्खालको कार्य सुख्खा दुंगा काट्ने/छाप्ने काम, दुंगा फोर्ने, कुट्ने, निकाल्ने र जम्मा गर्ने कामहरू समावेश भएका प्याकेज वा छुटौं कार्य भएपनि सो कार्य आफैमा एक प्याकेज भएको हुनु पर्नेछ । यस्तो कार्यहरू स्थानिय बासिन्दाहरूको बसोबास भएको क्षेत्र भित्रको मार्ग निर्माण भै सोही स्थानका बासिन्दा भए मात्र उपभोक्ता समिति गठन गरि कार्य गर्न सकिनेछ ।

ख) ढल निकास कार्य अन्य प्याकेजमा समावेश नभै आफैमा एक प्याकेज भई स्थानीय उपभोक्ता समितिले मात्र गर्न पाउने र अर्को उपभोक्ता समितिको कार्यक्षेत्रमा नपरेको अवस्थामा ढल पाईप राख्न टेन्च खन्ने कार्य, पुर्ने कार्य पाईप बोक्ने जस्ता कामहरू आफैमा एक प्याकेज भएको अवस्थामा यस्तो कार्य गराउन सकिनेछ ।

ग) स्थानीय लाभग्राही समुदाय भएको क्षेत्र भित्र पर्ने र स्थानीय बासिन्दा आफैमा दक्षता भै स्थानीय बासीहरूको आफ्नै श्रमबाट गर्न सकिने कार्यहरू भएमा मन्दिर, सत्तल, पाटि तथा सामुदायिक भवन मर्मत वा निर्माण गर्न सकिनेछ ।

घ) माथि उपदफा ५.क) देखि ५.घ) सम्मको कार्यहरू गर्दा सम्बन्धित गाउँ कार्यपालिका/वडा कार्यालयहरू सँग गरिने सम्झौतामा कार्य र उपलब्ध गराईने निर्माण सामग्रीको बारेमा उल्लेख गर्नुपर्ने र त्यस्तो कार्यहरूको लागि आवश्यक जनसहभागिता जुटाउने कार्य उपभोक्ता समितिले नै

गर्नुपर्ने व्यवस्था उल्लेख गर्नुपर्नेछ । तर उक्त प्रकृतिका आयोजना वहुवर्षिय भएमा उपभोक्ता समिति मार्फत निर्माण गराईने छैन ।

६. लागत अनुमान :

गाउँ कार्यपालिका/वडा कार्यालयहरूमार्फत हुने पुर्वाधार सम्बन्धि सबै कार्यहरूको लागि प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीको व्यवस्था अनुसार गाउँ कार्यपालिका/वडा कार्यालयहरूले देहाय अनुसार लागत अनुमान तयार गर्नुपर्नेछ ।

क) निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा स्वीकृत जिल्ला दररेटका आधारमा गर्नुपर्नेछ ।

ख) निर्माण गरिने कार्यको लागि लागत अनुमान निकालदा खास आईटम, दररेट, ओभरहेड, क्वान्टिटी तथा मुल्य अभिबृद्धि कर समावेश गरी तयार गर्नु पर्नेछ । यसरी तयार गरिएको लागत अनुमान उपभोक्ता समितिबाट काम गराउने रकम सँग तुलना गर्न प्रयोग गर्ने प्रयोजनको लागि मात्र हुनेछ । तर भुक्तानी गर्दा १०.क) अनुसार भुक्तानी गर्नुपर्नेछ ।

७. सम्भौता गर्नुपर्ने :

उपभोक्ता समिति मार्फत पुर्वाधार सम्बन्धि निर्माण कार्य गराउँदा निर्माण कार्य प्रारम्भ गर्नु अघि उपभोक्ता समिति र गाउँ कार्यपालिका/वडा कार्यालयबिच सम्भौता पुस्तिका अनुसारको सम्भौता गर्नुपर्नेछ ।

८. निर्माण कार्यको सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन :

८.१ उपभोक्ता समिति सँग भएको सम्भौता बमोजिमको निर्माण कार्यको सुपरिवेक्षण सम्बन्धित कार्यपालिका/वडा कार्यालयबाट खटिएका प्राविधिक र अनुगमन समितिका पदाधिकारीले गर्नुपर्नेछ ।

८.२ उपदफा ८.१ बमोजिम निर्माण कार्यको सुपरिवेक्षण गर्दा सम्भौतामा उल्लेख भए बमोजिम निर्माण कार्यको गुणस्तरको जाँच कार्यपालिकाबाट खटिएका प्राविधिक द्वारा गरिनेछ र उपभोक्ता समितिले सम्भौता अनुसारको निर्माण कार्य लागत अनुमानको स्पेसिफिकेशन बमोजिम गुणस्तरयुक्त गराउनु पर्नेछ ।

८. ३. कार्यपालिका प्राविधिकले निर्माण कार्यको नापी गर्दा उपभोक्ता समितिका पदाधिकारको उपस्थितीमा गर्नुपर्नेछ । उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीलाई लिखित जानकारी दिँदा पनि उपस्थित नभएमा कार्यपालिका प्राविधिक लाई नापी गर्न वाधा पर्ने छैन ।
९. आम्दानी खर्चको अभिलेख :
- उपभोक्ता समितिले निर्माण कार्य गर्दा प्राप्त हुने सबै राजस्व वा आम्दानी तथा खर्चको अभिलेख व्यवस्था देहाय बमोजिम राख्नु पर्नेछ ।
- क) बैंकमा खाता खोल्नु पर्ने :
- उपभोक्ता समितिले प्राप्त गरेको सबै प्रकारको आम्दानी (अनुदान, सहयोग शुल्क आदि) बैंकमा खाता खोली राख्नु पर्नेछ । प्राप्त आम्दानी उपभोक्ता समितिको प्याडमा नगदी रसिद काटी प्रत्येक दिन बैंकमा जम्मा गर्नु पर्ने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ । सो दिन जम्मा हुन नसकेको खण्डमा अर्को दिन अनिवार्य रूपमा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।
- ख) प्रचलित लेखा प्रणाली लागु गर्ने :
- उपभोक्ता समितिद्वारा खर्च गरिने भुक्तानी रकम प्रचलित लेखा प्रणाली अनुसारको खर्च बर्गीकरण तथा व्याख्या व्यवस्था र आर्थिक कार्यविधि ऐन तथा नियमावलिमा भएको प्रावधान र श्रेस्ता प्रणाली अनुसार राख्नु पर्नेछ ।
- ग) निर्माण सम्बन्ध अभिलेख प्रमाणित हुनु पर्ने :
- निर्माण कार्यको लागि नेपाल सरकारको निर्माण सम्बन्ध कार्यमा प्रयोग हुने निर्माण सम्बन्धि फारामहरू प्रयोग गरी अभिलेख राख्ने तथा भुक्तानीको लागि ठेकका सम्बन्ध बील तथा नापी किताबमा अभिलेख गरेको हुनुपर्ने र निर्माण सम्बन्धि अन्य फाराम आवश्यकता अनुसार तयार गरी अभिलेख राख्नु पर्नेछ । यस्तो सबै अभिलेखहरू प्राविधिकको अतिरिक्त उपभोक्ता समितिको अध्यक्ष र कोषाध्यक्षले हस्ताक्षर गरी प्रमाणित गरेको हुनु पर्नेछ ।
- घ) प्राविधिकले अभिलेख तयार गर्न सघाउ पुऱ्याउनु पर्ने :
- गाउँ कार्यपालिकाको प्राविधिकले निर्माण सम्बन्ध अभिलेख ठेकका सम्बन्धि बिल तथा नापी किताबमा चढाउने कार्य गर्नुपर्नेछ, साथै सम्बन्धित उपभोक्ता समितिलाई यस्तो अभिलेख तयार गर्न सहयोग पुऱ्याउनु पर्नेछ ।

ड) कुल खर्चको विवरण पेश गर्नुपर्ने :

उपभोक्ता समितिले निर्माण कार्य सम्पन्न गरी सकेपछी गाउँ कार्यपालिकाबाट खटाएको प्राविधिक कर्मचारीबाट त्यस्तो कामको जाँचपास गराई त्यस्तो निकायबाट प्राप्त रकम र जनसहभागिताबाट व्यहोरिएको श्रम, नगद वा जिन्सी समेत कुल खर्चको विवरण गाउँकार्यपालिकामा पेश गर्नु पर्नेछ । कार्यपालिकाले त्यसरी प्राप्त भएको विवरणको अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।

१०. भुक्तानी व्यवस्था :

उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी गर्दा देहाय गर्नुपर्नेछ ।

क) सम्झौता अनुसार भुक्तानी गर्ने :

उपभोक्ता समितिलाई सम्झौतामा भएको व्यवस्था अनुसार निर्माण कार्य वा सेवाको काम दिंदा लागत अनुमानमा रहेकोमुल्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड, कन्टिन्जेन्सी रकम र जनसहभागिताको अंश कट्टा गरेर मात्र भुक्तानी दिनु पर्नेछ ।

ख) पेशकी दिन सकिने :

खरिद सम्झौता भएपछि गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय उपभोक्ता समितिलाई सम्झौता रकमको बढीमा एक तिहाई रकम सम्मको अग्रिम रूपमा पेशकी दिन सकिनेछ । त्यसरी दिएको पेशकीको अन्तिम किस्ता भुक्तानी गर्नु अघि वा भुक्तानी गर्दा फछ्यौंट गर्नुपर्नेछ ।

ग) किस्ता भुक्तानी गर्नु पर्ने :

उपभोक्ता समुरुलाई बढीमा तीन किस्तामा भुक्तानी दिन सकिनेछ । यसरी किस्ता भुक्तानी गर्दा पेशकी रकम अन्तिम बिल भुक्तानी गर्नु अघि कट्टा भई सक्ने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

घ) बिल भरपाई अनुमोदन गरी पेश गर्नुपर्ने :

उपभोक्ता समितिले हरेक किस्ताको कामको प्राविधिक मुल्यांकन, बिल, भरपाई र खर्च प्रमाणित गर्ने अन्य कागजात त्यस्तो समितिको बैठकबाट अनुमोदन गराई पेश गर्नुपर्नेछ ।

ड) खर्चको सूचना सार्वजनिक गर्नुपर्ने :

उपभोक्ता समितिले हरेक किस्तामा गरेको खर्चको सूचना उपभोक्ता समितिको कार्यालय रहेको स्थान र सबैले देख्ने गरी सार्वजनिक स्थानमा टाँस गर्नु पर्नेछ

- च) प्राविधिक व्यवस्था गर्दा लागेको रकम भुक्तानी गर्नुपर्ने :
- गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले उपभोक्ता समितिलाई सम्बन्धित कामको लागि प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउन नसक्ने अवस्था सृजना भएमा सो कामको लागि आवश्यक प्राविधिक जनशक्ति करारमा नियुक्त गर्न सक्नेछ । त्यसरी नियुक्ति गरिएको प्राविधिकलाई दिनु पर्ने पारिश्रमिक कट्टा गरेको कन्टिजेन्ट्रीबाट भुक्तानी गर्नु पर्नेछ । तर त्यस्तो प्राविधिकको पारिश्रमिक नेपाल सरकारको प्रचलित तलब स्केल भन्दा बढी हुने छैन र यस्तो पारिश्रमिकको कुल रकम लागत अनुमानको तीन प्रतिशत भन्दा बढी हुने छैन ।
- छ) एकाउन्ट पेयी चेकबाट भुक्तानी गर्नु पर्ने :
- उपभोक्ता समितिको कामको लागि भुक्तानी हुने रकमको भुक्तानी एकाउन्ट पेयी चेकबाट गर्नुपर्नेछ ।
- ज) सार्वजनिक लेखा परिक्षण गराउनुपर्ने:
- उपभोक्ता समितिले सम्बन्धित स्थानको बासिन्दाहरूबाट कार्य सम्पादन भएको बारेमा सार्वजनिक लेखापरीक्षण गरी गराई अन्तिम किस्ता भुक्तानीको लागि नापजाँच गर्ने बेलामा निर्णयको प्रतिलिपि सहित सम्बन्धित प्राविधिकले अन्तिम बिल पेश गर्ने बेलामा पेश गर्नुपर्नेछ । यस्तो निर्णय प्राप्त नभएसम्म अन्तिम किस्ता भुक्तानी गर्न मिल्दैन ।
११. निर्माण व्यवसायीलाई प्रयोग गर्न वा उप ठेक्का दिन नहुने :
- उपभोक्ता समितिले पाएको काम आफैले सम्पन्न गर्नु पर्नेछ र कुनै निर्माण व्यवसायी वा उप ठेक्काबाट उत्त काम गराउन सकिने छैन । कुनै कारणवश उपभोक्ता समिति आफैले समयमा काम सम्पन्न गर्न नसक्ने भएमा सो कुराको सूचना गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयलाई दिनुपर्नेछ र त्यसरी सूचना प्राप्त भएपछि गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँच गरी उपभोक्ता समितिसँग भएको समझौता तोडी बाँकी काम प्रचलित सार्वजनिक खरिद एन र नियमावली बमोजिम गराउनु पर्नेछ ।
१२. उपभोक्ता समितिबाट असुल उपर गर्ने व्यवस्था :
- उपभोक्ता समितिले आफुले प्राप्त गरेको कुनै रकम दुरुपयोग गरेको पाईएमा गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले छानविन गरी त्यस्तो रकम उपभोक्ता

समितिका पदाधिकारीहरूबाट दामासाहीले सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्नु पर्नेछ ।

१३. लेखापरीक्षण सम्बन्धि व्यवस्था :

१३.१.उपभोक्ता समितिले यस कार्यविधि अनुसार गराईएको पुर्वाधार सम्बन्धि निर्माण कार्यको लेखाको लेखापरीक्षण प्रचलित कानून बमोजिम गराउने जिम्मेवारी गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय हुनेछ ।

१३.२. लेखा परीक्षण बाट निस्केको बेरुजु वा कैफियत गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले फछ्यौंट गर्ने गराउने व्यवस्था गर्नुपर्नेछ । सो सिलसिलामा सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले आवश्यक प्रमाण कागजात उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । असुल उपर गर्नु पर्ने अवस्थामा सम्बन्धित उपभोक्ता समितिबाट असुल उपर गर्नु पर्नेछ ।

१४. आयोजनाको फरफारक स्वामित्व हस्तान्तरण तथा मर्मत संभार व्यवस्था : उपभोक्ता समितिले सम्पन्न गरेको निर्माण कार्यको फरफारक स्वामित्व हस्तान्तरण तथा मर्मत संभार निम्नानुसार गर्नुपर्नेछ ।

क) फरफारक गर्नु पर्ने :

सम्भौता अनुसार तोकिएको निर्माण कार्य सम्पन्न भई सकेपछि अन्तिम किस्ता (अन्तिम रनिङ् बिल) बापत भुक्तानी पाउने रकम उल्लेख गरी उपभोक्ता समितिले हस्तान्तरण फाराम भरी हस्तान्तरण गर्नु पर्नेछ ।

ख) संचालन वा मर्मत संभार सम्बन्धि व्यवस्था : सम्पन्न निर्माण कार्यको संचालन वा मर्मत संभार कार्य हस्तान्तरण भएपछि गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले गर्नु पर्नेछ ।

१५. प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम हुने :

यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका विषयहरूको यस कार्यविधि बमोजिम नै गर्नु पर्नेछ । यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका बाहेकको विषय र बाँझिएका विषयहरू भएमा प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली अनुसार गर्नु पर्नेछ ।